KÕIGI MAADE PROLETAARLASED, ÜHINEGE!

TPI TALLINNA POLÜTEHNIK

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, ELKNÜ KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

29 (561)
XXI aastakäik

Reedel, 19. septembril 1969

KALLID TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PERE LIIKMED — SUURE ISAMAASÕJA VETERANID!

TERVITAME TEID TALLINNA FASISTLIKUST OKUPATSIOONIST VABASTAMISE 25. AASTAPÄEVA PUHUL!

SOOVIME TEILE PALJU ÕNNE KUTSEALASES TÖÖS JA ISIKLIKUS ELUS.

TPI rektoraat
Parteikomitee
Ametiühingukomitee
Komsomolikomitee

Täna ja 25 aastat tagasi

Mustad suitsud katsid
sinise taeva.
Hallid tuhad katsid
sinise lahe.
Kõrbenud rohi
murdus jalge all.
Keerdu kägardus
metall.
«Estonia»
klaasita akendes —
tuulte sümfoonia.
Kadrioru
teedel ja alleedel —
murtud kastanid.
Varemed vasemal,
Varemed paremal.
«Ema, ema!»
Aga ema ei olnud.
«Poeg, poeg!»
Aga poega ei tulnud.
Venna veri
põldu väetas.
Öde oli pime
ja isata jäetud.
Meri
uhtus tuhad.
Taevas
suitsud neelas.
Kaua nutta keelas
ootav töö.
Ajapikku
taandus öö.
Siiski, siiski, —
vahel päeval,
vahel magades
mosendav toona:
«Täna, 25 aastat tagasi»
mällu roomab.
Vahel õhtul,
vahel hommikul
rõhuvail roomikuil
rohtunud kaevikust
mällu roomab,
mõtted hoomab.
Nagu miin
kaluri võrgus
mälestus
põleva põrgu
raskest rajast
pakku ajab
põskedelt naerukurde,
sisse murdes
üle aastate purde
tänasesse.
Vast ongi õigem nii —
mitte unustada eilset!

O. ROOTS

LÄHIMAD ÜLESANDED

Kuna sihid on seatud ja tegevuskavad käesolevaks õppesemestriks koostatud, siis on realiseerimine kujunenud peamiseks nii parteikomitee, rektoraadi, ühiskondlike organisatsioonide kui ka kogu kollektiivi tegevuses.

Üheks tähtsamaks etapiks instituudi parteiorganisatsiooni töös on praegu aruandluse ja valimiste läbiviimine. Teaduskondade parteiorganisatsioonide sellekohased koosolekud toimuvad septembri lõpul ja oktoobrikuu esimestel päevadel.

Üleinstituudiline parteiorganisatsiooni aruandlus-valimiskoosolek on kavandatud 28. oktoobrile. Neiks aasta-aruteludeks parema ettevalmistamise küsimusi on arutatud instituudi parteikomitee istungil ja algorganisatsioonide sekretäride nõupidamisel. Aktiivi kaasatõmbamine, organisatsiooniliste küsimuste läbimõeldud lahendamine, parteibüroode aruannetes rõhu asetamine sõlmküsimustele, nendele, mis on kollektiivi ja parteiorganisatsiooni elus peamised, eranditult kõigi kommunistide kohaloleku ja aktiivse osavõtu tagamine — kõiges selles tulebki näha koosolekuteks ettevalmistamise peajoont.

Sisukas ja sõlmküsimusi analüüsiv aruanne, kommunistide sõnavõtud koos arvamuste ja ettepanekutega arutusel olevate probleemide kohta, asjalik kriitika ja enesekriitika — kõik see aitab välja töötada ka kindla tegevuskava edaspidiseks ning märgib koosolekute sisulist kordaminekut.

Analoogilised on soovid ka aruandluse ja valimiste kohta ametiühinguorganisatsioonis, kusjuures neil aastakõnelustel peaks määratletama ka abinõud ametiühinguorganisatsioonide osa ja praktilise tegevuse tunduvaks tõhustamiseks teaduskondades ja instituudis.

On igati otstarbekas kasutada ametiühingu koosolekuid ka rahvakontrolli kaastöögrupi ja postide aruandluse ning valimiste läbiviimiseks. Lähtudes rahvakontrolli organite põhimäärusest, tuleks siinkohal silmas pidada, et kaastöögrupid ja postid valitakse kaheks aastaks ning nende esimehed kuuluksid parteibüroode koosseisu.

Siit tulenevalt on nii viimati mainitu kui ka ametiühinguorganisatsioonile aruandluse ja valimiste korraldamisel asjaliku abi osutamine parteibüroode üheks ülesandeks.

Käesolevale õppeaastale langeb V. I. Lenini 100. sünni-aastapäeva tähistamine. Seoses sellega on käesoleval aastal kavas alustada õppejõudude teoreetiliste seminaride ja poliitringide tööd 7.—9. oktoobrini toimuva teoreetilise konverentsiga teemal: «Lenin ja kõrgem kool». Sellele järgnevalt tulevad läbitöötamisele Moskvas toimunud kommunistlike ja töölisparteide nõupidamise materjalid. Nagu märgiti hiljuti toimunud instituudi parteiorganisatsiooni koosolekul, on nende materjalide tundmaõppimine vaja korraldada läbimõeldult ning kogu ideoloogilises töös osutada erilist tähelepanu V. I. Lenini ideelise pärandi propagandeerimisele ja põhjalikule tundmaõppimisele.

On vaja ,et aruande-valimiskoosolekud, üldse kõik ettevõtmised innustaksid kommuniste ja kõiki meie kollektiivi liikmeid andma oma parima ja sügavalt läbimõeldud osa instituudi ees seisvate ülesannete lahendamiseks ja ,V. I. Lenini 100. sünni-aastapäeva väärikaks tähistamiseks.

B. HIIRE,
TPI parteikomitee sekretär

Mehikoormast Virtsu

Eesti Laskurkorpuse kindralid (paremalt) Karl Aru, Juhan Lombak ja Karl Allikas ja polkovnik Harri Lessel tulétavad vanal lahinguväljal Emajõe ääres meelde sõjamälestusi.

Randumine Mehikoormas oli erakordne sündmus, sest esimest korda pärast pikki raskeid aastaid jõudsime tagasi kodumaale.

Õige lahing algas Emajõe forsseerimisel, lisaks vintsutused kiirrännakul Virtsu. Reamehena, kellel puudub igasugune ülevaade marsruutidest ja lahingu käigust, kadus selle tempo juures ajataju — rännak varustusega (pluss 30 kg raskune raadiovastuvõtja ja saatja) 50 kuni 55 km päevas, kuidagimoodi sai midagi hamba alla panna, veidi magada ja jälle rännak. Ainuke tõsisem lahing meie üksusel oli Porkuni juures, mis siiski oli nagu torm teeklaasis. Porkuni all sattusin kord ka rumalasse situatsiooni, kus antenni kinnitamiseks tuli tule all ronida lipuvarda otsa. Nähtavasti puudus momendil aga vaenlasel see õige snaiper.

Sidemehed said päris kenakesti «vatti». Telefonistidel tuli aga rännakule asudes viimasena kaabel üles kerida ja rännaku lõppedes pidi kaabel ka kohe maas olema. Ka radistidel polnud kerge — iga tund peeti diviisiga sidet, aga kolonn marsib edasi. Kord jäingi kolonnist lootusetult maha, nii et sideülem tuli mind ratsahobusega ära tooma. Eks siis kombineeritti mind raadioaparaadiga hobuse selga. Loom oli küll kannatlik, kuid värisesin tema selgroo pärast, mis õõtsus kuidagi kahtlaselt ja allüür oli hobusel ka mingi eriline — käis üks külg ees. Vaevu jõudsin kolonnile järele.

Kuna side töötas ka öösiti, siis juhtus kord nii, et radistid jäld üksteise järel «pilli» valves magama. Arkvel ei suutnud keegi üle 10 minuti olla. Lõpuks asus meie rühmakomandör (O. Roots) «pilli» taha. Üldiseks heameeleks hakkas ka Otu (hellitusnimi) peatselt «nurru löömа».

Rõõmsatena, kuigi roidunutena jõudsime lõpuks Virtsu — ees oli Saaremaa.

Reservseersant
R. OTT

Partisaniradu mööda Tallinna

Vabastatud Võrru kolis Leningradist ka Eesti Partisaniliikumise Staap. Sealt Kääpa koolimajja ja edasi Kambjasse.

Valmistati ette luuresalku ja korraldati nende väljasaatmist vaenlase tagalasse.

Selle ülesande saime juhtkonnalt ka meie sm. E. Niinepuuga, kes oli tollal staabi luureosakonna ülema abi. Otsisime sobivad mehed ning hakkasime neid eelseisvaks ülesandeks ette valmistama. Olime sõjakäigus tallanud juba mitmeid kordi luureradu vaenlase tagalas ja nüüd ületooduna Eesti Partisanide Staabi koosseisu, püüdsime anda edasi seda, mida olime kogenud ise.

Üldse võib öelda, et Leningradis valmistasid partisane ette sellised kogemusrikkad inimesed nagu A. Kallaste, E. Aartee, A. Aleksejev ja teised. L. Mäting, I. Jürisson ja teised juhtisid tollal partisanivõitlust veel vaenlase tagalas.

(Järg 2. lk.)

Pärgade panek Suures Isamaasõjas langenute kalmule Mehikoormas.

JUHI KUJU

LEONID ZINGER

(Algus eelmises numbris)

Revolutsiooniline veendumus, laiahaardelisus, poeedi mõtete ja tunnete pulbitsev energia, tema unikaalse, rõhkudele ja astmetele ülesehitatud värsi võimas dünaamiline rütm võimaldab suurepäraselt avada kujutatava juhi kangelaslikku olemust. Majakovski loob selle kuju laias üldistatud vormis, annab talle enneolematu jõulise emotsionaalse värvingu. Hüperboolid, metafoorid, metanüümia — kõik see on olemas, mis aitab alla kriipsutada juhi suurust. Aga seejuures pole siin midagi idealiseeritut. Vastupidi, Majakovski räägib Leninist kui «kõige inimlikumast inimesest, kõige maisemast kõikide nende hulgas, kes kõnnivad maa peal...»

Ülaltoodud ideelis-kunstilist võtit kasutasid hiljem Lenini kujutamisel meistrid, kes asetasid portreele nii-öelda esmajärgulise tähtsuse. Teema «Lenin ja rahvas» on lahendatud nende kahe ajaloolise kangelase vahenditu ühtsuse vaimus paljudes laialt tuntuks saanud töödes alates I. Brodski varasematest leninlikest maalidest. Rahvas eksisteerib nähtamatult kaseal, kus autor kujutab Leninit üksinda. Niivliisi avatakse juhi portreeline karakter.

Kõige süvenenumad kunstnikud tabasid otsekohe Lenini välimuses ebatavalise hingestatuse. «Tal on imetlusväärne välimus... Tal on imetlusväärne pea» — vaimustus skulptor N. Aronson, nähes esmakordselt Leninit, kelle Lunatšarski tõi juhuslikult kunstniku ateljeesse Pariisis. Tollal veel mitte teades, kes on ta külaline, põles skulptor soovist voolida temast etüüd «Sokratese jaoks». Me teame, et Vladimir Iljitš viibis alati elavas, energilises tegevuses. Lakkamatu, võimas mõte, tunnete, sõnade ja žestide vool muutis oluliselt tema välisilmet. Kord üllatas ta «tavalisusega», «maameheliku» lihtsusega, kord tekitas vaimustust klassikalise suursuguse rangusega. Kui mitmepalgeline ja iseloomulik oli tagasihoidlik ja samal ajal energiline, psühholoogiliselt väljendusrikas juhi žest, kord veenev, kord tunnustav, kord hukkamõistev...

Luues üldistavat portreed Leninist, valib ja sünteesib iga kunstnik need juhi reaalset palet iseloomustavad jooned, mis on kõige lähedasemad tema loomingulisele andele, loomingulisele mõttele. Nii võib üks meister aktsenteerida juhi kangekaelset tahtejõudu, tema kõrget emotsionaalset pagasit, väljendades seda poeetilistes, sageli romantilistes värvides. Teine meister kriipsutab alla kuju psühholoogilist, intellektuaalset alust, kolmas avab hingelise avaruse, inimlikkuse, Vladimir Iljitši südamesoojuse...

Kunstnike püüdlus võimalikult sügavamalt ja väljendusrikkamalt edasi anda juhi suurust ja tema vaimse loomingulise jõu avarust, viis Lenini monumentaalses formaadis portree teostamisele. 20—30-ndate aastate lävel valmis kunstnik Andrejevi tuntud joonistus Lenini peast energilises kolmveerandpöördes. Joonis, kus üllatav sarnasus seostub laia üldistusega, suurendatult kümneid ja sadu kordi lugematutes kordustes, vääris nimetatud joonis suuri saale, tänavaid ja väljakuid ja kujunes «monumentaalse propaganda» silmapaistvaks näiteks.

Lenini ajaloolise portree iga loetakse üle nelja aastakümne. See on küllaltki pikk aeg. Sellest esimesed aastakümned on üsna lähedased elavale Leninile ja seetõttu erilised. Tegelikult on parimad juhi kujutised loodud kunstnike või nende järglaste poolt, kes on ise näinud või tundnud Leninit. Ajaloolise portree loomise üheks eelduseks on aga üsna vajalik «ajalooline distants». Ainuüksi elava vastuvõtmisest on vähe. Lisaks sellele on vaja veel suur hulk kunstilist üldistust. Meil on põhjust rõõmustada. Lenini kaasaegseteks olid Majakovski, Andrejev ja paljud teised sellised tema portreede rikkaliku andega autorid. Nende panus Leninianasse on tõeliselt hindamatu ja kordumatu, mida aeg vaevalt suudab nõrgendada.

Novaatorlikud otsingud Lenini kujutamisel nõukogude meistrite poolt mõjutasid oluliselt uue ajaloolise ja osalt ajaloolis-revolutsioonilise kunstilise kontseptsiooni rajamist. Oleme veendunud, et kui puuduksid ülalmainitud traditsioonid, vaevalt oleks päevavalgust näinud terve rida kunstiliselt eredaid ja eluliselt veenvaid kommunistliku liikumise kangelaste kujutisi.

V. I. Muhhina kirjutas omal ajal, et meil pole veel Lenini kuju suurt üldistust, rääkimata teda väärivast portreest. Neid sõnu võtame praegu, V. I. Lenini 100. juubeliaastapäeva lävel, mitte kui seni saavutatu vähendamist, vaid kui üleskutset uutele senisaavutamata loomingulistele püüdlustele. Raske on ette näha, millistes suundades need kulgevad ja millised vormid neist välja kasvavad, aga me oleme veendunud, et kõige viljakamate katsetuste tuum on realistlik.

PARTISANIRADU MÖÖDA TALLINNA

(Algus 1. lk.)

Siis astus grupp «Willisele» ja rindejoonele. Üks viimaseid retki oli Tõrva rajooni.

Tõrva tänavad olid täis igasuguseid traate, mürskudest purustatud poste ja majatükke. Diviisi staabi leidsime Riidaja mõisast. Teel lebas rahvusmustriline kinnas, tõstsime üles — küljes silt «Eesti Rahva Muuseum». Tähendab, fašistide koormast oli midagi maha kukkunud! Diviisi komandör, Nõukogude Liidu kangelane, kindralmajori auastmes ohvitser, leidis mõne minuti aega meie asju kuulata, ja juba läks vaenlase tagalasse järjekordne partisanide luuregrupp radistiga. Võib arvata, et see oli vist viimane staabi poolt saadetu.

Saime teate, et Tallinna on jõudnud polkovnik V. Võrgu väeosad. «Willis» võttis peale «kosmilise» kiiruse.

Aegviidus oli tee täis igasuguseid pabereid, vist oli mõni fašistide staap sattunud Nõukogude vägede ette! Lasnamäel põlesid veel fašistide õhutõrjepunktid. Siseneme linna mööda Tartu maanteed. Meenuvad siin 1941. aasta augustis peetud rasked kaitselahingud.

Kui me «Willis» peatus praegusel Võidu väljakul, oli kohe ümber rahvaparv. «Et ikka eestlased või?» Tähendab — fašistide propaganda oli olnud tugev.

Meil olid kaasas mõned leivapätsid. Nii kui välja võtsime — kohe haarati nagu värskeid! Nähtavasti neil noortel naistel olid kodus lapsed!

Jah, meie olime küll juba vanas Tallinnas. Kuid mõtted viibisid nende juures, keda ma õpetasin ja Leningradist vaenlase tagalasse teele saatsin. Mitte kaugel Tallinnast tegutses veel Langi-Püümetsa-Sokolovi partisanisalk. Sm. Laksberg-Brauverki tegudest vaenlase tagalas oleme juba lugenud. Partisanid Lepp ja Veisman juhtisid nõukogude lennukid vajalikul ajal Roomassaare sadamas asuvate fašistide laevade kallale. Tänuväärt osa Hiiumaa vabastamisel vajalike teadete saatmisel osutas partisanisalga komandör sm. Kaev oma kaaslastega.

Fašistide väljakihutamisel Eestist andsid partisanid oma osa kõikjal.

Ü. Taigro,
endine Eesti Partisanide Liikumisstaabi operatiivosakonna ülema abi

VÕTSIME VASTU KÜLALISI

Pühapäeval võtsid meie õppeasutuse esindajad Balti jaamas vastu külalisi. Siia saabus Karl-Marx-Stadti Tehnikaülikooli delegatsioon — võimlejad ja koos nendega ka õppeasutuse prorektor kasvatus- ja õppetöö alal Gerhard Kirsch, üliõpilasspordi katedri juhataja Werner Richter ning diplomeeritud spordiõpetajad Alfred Hahn, Harry Schwarz ja Gerhard Hauck.

Viie päeva kestel said külalised Tallinnas näha-kuulda palju. Kõige enne vaadati meie pealinna kaunemaid paiku. Külalised viibisid vastuvõtul instituudi rektori prof. A. Aarna juures. Rektor tutvustas neid õppeasutuse tegevusega ja vastas küsimustele. Tehti ka ringkäik reas laboratooriumides ja õppekabinettides.

Eile käidi Tartus. Karl-Marx-Stadti Tehnikaülikooli esindajad asuvad koduteele täna.

Gerhard Kirsch annab rektor prof. Agu Aarnale üle Karl-Marx-Stadti Tehnikaülikooli kingitused.

Armsad sõbrad!

Lubage, et me kirja vormis teie poole pöördume. Enne ärasõitu kodumaale täname teid südamest suurepärase vastuvõtu eest Tallinna Polütehnilises Instituudis.

Vahetult meie suure pidupäeva, Saksa Demokraatliku Vabariigi XX aastapäeva, eelõhtul oli meil õnn viibida maal, kes on andnud peaosa meie maa fašismist vabastamiseks. Sellepärast tahame meie nõukogude rahvaid, sealhulgas eesti rahvast, südamest tänada.

Päevad, mis me veetsime siin teie kodumaal, jätsid meile sügava mulje.

Meeldejäävad olid kaunid ehitised ja kõigepealt teie ajakohane õppeasutus oma hästisisustatud laboratooriumide ja ühiselamutega meeldis meile kõigile eriti.

Oli rõõm kuulda, et teie kultuuriajaloolisi kohti hoitakse hoolikalt korras ja alal.

Kõige enam aga rikastasid meie siinviibimist inimesed.

Kõikjal — kohtumistel professorite, kaastöötajate või üliõpilastega — võeti meid südamlikult vastu.

Me pöördume oma kodumaale tagasi sooviga süvendada sõprussidemeid. Me tahame hoolitseda selle eest, et kontaktid meie õppeasutuste üliõpilaste ja õppejõudude vahel veel tihedamaks kujuneksid.

Lubage meil tänada Polütehnilise Instituudi rektorit südamliku vastuvõtu eest, mida ta meile osutas ning samuti ka dekaane ja õppejõude.

Meie eriline tänu kuulub meie sõpradele kehalise kasvatuse kateedrist eesotsas sm. A. Jürissoniga, kes ennastohverdavalt meie heaolu eest hoolitses.

Tahaksime lõpetada oma kirja lootuses, et teie, armsad üliõpilased, oma õpinguis parimat edu saavutaksite. Me soovime õppejõududele parimaid tulemusi uurimis-, õppe- ja kasvatustöös.

Soovime teile kõike head, tervist ja loomingujõudu teie ilusa sotsialistliku isamaa hüvanguks ja suure Nõukogude Liidu heaoluks.

Me soovime teile edu kommunismi ülesehitamisel!

Hüvastijätuks hüüame teile — nägemiseni Karl-Marx-Stadtis!

Delegatsiooni juht
WERNER RICHTER

MEIE INTERVJUU

Kongressil kauges Mehhikos

Tallinna Polütehnilise Instituudi arhitektuuri kateedri juhataja professor Leo Jürgenson jõudis tagasi reisilt Mehhikosse. Reisist pajatas ta lähemalt «Tallinna Polütehnikule».

Mis oli selle reisi eesmärk?

Reisi eesmärk oli osavõtt pinnasemehaanika ja vundamendiehituse VII rahvusvahelisest konverentsist. See peetakse iga nelja aasta tagant ise asukohas. Seekord oli valitud Mehhiko kui pinnasemehaanika seisukohalt omapärasemaid maid.

Minu lähetuse põhjuseks oli ülesanne esineda peaettekanjana Terminoloogia Sektsioonis. See sektsioon organiseeriti vastukajana praeguse terminoloogia kriitikale, mis ilmus Rahvusvahelise ühingu ajakirjas «Geotechnique» Londonis ja kutsus esile elava arutluse.

Kui palju oli delegaate meie maalt?

Nõukogude rühma koostas Teaduste ja Tehnika Komitee kuuest delegaadist ja neljast turistist. Nende seas oli 6 professorit ja üks liiduvabariigi minister.

Esineda tuli kõigil. Peale osavõtu eriala ja selle terminoloogia küsimuste arutamisest tuli kahel meist osa võtta Rahvusvahelise Ühingu Täitevkomitee tööst. Siin oli meil eri ülesandeks esitada ja kaitsta ettepanekut, et järgmine konverents tuleks korraldamisele Moskvas 1973. a. See ka õnnestus, kuigi tugevateks võistlejateks olid India ja eriti Rootsi.

Mida oleks teil öelda ettekannete sisu ja uudsuse kohta ja mida on teadlased teinud vahepeal vastava eriala arendamisel kõige silmapaistvamat?

Suuresti on täpsemaks ja mitmekesisemaks muutunud aparaadid ja uurimismeetodid. Esitatud tööde mahust annab kujutluse trükis avaldatud konverentsi tööde maht — 20 kg täistrükitud paberit. Et mitte koormata lennukit, saatsime selle teele laevaga.

Kõige üllatavamaks uudiseks oli kahtlemata Mehhiko ehitajate meisterlikkus kaasaegse suurlinna uhkete ehitiste püstitamisel aluspinnale, mis on nõrgem ja oma omadustelt keerukam ning ka tülikam kui ühegi teise suurlinna kandepinnas. Tuhandete meetrite sügavuseni koosneb see väga hõreda ja nõrga struktuuriga savilibledest, mis kunagi sadestusid järve põhja õhus hõljuvast vulkaanide tuhast. Kui Mehhiko savi mineraalne siseskelett muljumise teel segi paisata, muutub pinnas vesivedelaks savikördiks, mille kandevõime on ümmargune null, kui kastitäis sellist kõrti kuivab, jääb kasti põhja vaid õhuke koorik kuivanud savi. Kunagine järv on nüüd täitunud ja väikeseks kuivanud ning vulkaanid kustunud. Kõnesolevas pinnases on mahult ainult üks seitsmendik (15 mahuprotsenti) rasvase savi terakesi ja tervelt kuus seitsmendikku (85%) vett. Hoonete ehitusest tingitud surve ja põhjavee alanemisest põhjustatud koormuse suurenemise tõttu on Mehhiko pealinn käesoleva sajandi vältel vajunud ümmarguselt kuus meetrit. Üks sajandi algaastatel paigaldatud arteesiakaevu toru ulatub nüüd 5 m maa seest välja. Nii palju on pealmised pinnasekihid vajunud.

Vajumise tõttu on linna tase nüüd madalam kui naabruses oleval Texcoco järvel. Mexico City on seetõttu suuremas uputusohus kui Tallinn, kui peaks tulema tugev paduvihm või raugema kaitsetammid. Ohu vältimiseks on käimas 70 km pikkuse ja 6 m läbimõõduga äravoolutunneli ehitus, mis viib tulvavee ära mägestiku taga asetsevasse Nochistongo orgu.

Vajumise all on kannatanud ja viltu vajunud paljud hooned. Ühe hoone puhul on vajumiste erinevus 2,4 m. Kõigest sellest tingitud raskuste kiuste pole mehhiklased jälginud neile tehtud nõuannet loobuda oma seitsmemiljonilise elanikkonnaga pealinna praegusest asukohast ja valida uus asukoht ning ehitada uus pealinn.

Mida Teil kui inseneril oleks öelda Mehhiko ehituskunsti kohta?

Erinevalt tavalisest pinnasest, tuleb Mehhiko pinnase puhul inseneril hoolt kanda mitte üksnes selle eest, et vajumine, s. o. ehitiselt tulev erisurve liiga suur ei oleks, vaid ka selle eest, et see liiga väike poleks. Vastasel korral võib ehitis pinnase vetruvuse tõttu maa seest välja kerkida.

(Järg 3. lk.)

Tehnilise prognoosi probleemide käsitlemisest loengutel

P. LAGEDA

1. SISSEJUHATUSE ASEMEL

Mõte kirjutada «Polütehnikule» tehnilise prognoosi probleemidest tekkis mul kuulates rektori avakõnet õppejõudude esimesel koosolekul. Mitmeid kanaleid mööda on ilmnenud, et mõnedes loengutes on jäänud rahuldamata üliõpilaste uudishimu oma eriala arengusuundadest. Samal ajal on tekitanud nurinat loengute ülekoormamine käsiraamatu materjalidega ja nn. «rusikavalemitega». Jäägu see aga iga õppejõu otsustada, millist «rusikavalemit» peab tulevane spetsialist kindlalt teadma juba tudengipõlves ning millise valemi õppimine ei võta palju aega, kui tekib vajadus. Pealegi võivad käsiraamatu andmed mõne aja jooksul hoopis aeguda. Mis aga puutub vastava tehnikaharu perspektiividesse, siis selles osas ei tohiks küll alahinnata kuidagi loengu osa. Ükski raamat ei suuda üliõpilasele asendada õppejõudu, kes pidevalt jälgib uudiskirjandust.

Kui kaugesse tulevikku oleks mõtet loengutes pilku heita? Arvan, et arvestada tuleks küll vähemalt 15—20 aastaga. See tähendaks, püüda näha põhikontuure sellest tehnikast, mida tänased tudengid hakkavad juhtima 35—40 aastastena. Kuna olen selle vanusepiiri juba ületanud, siis ikka sagedamini meenutan oma tudengipäevi perioodil 1948—1953. a., kui õppisin keemik-tehnoloogiks. Ma ei mäleta, kas meile räägiti tol ajal midagi polüetüleenist, kuid mulle oli täielikuks üllatuseks polüetüleenist kotikese nägemine 1956. aastal. Hiljem on mul selle ainega väga palju kokkupuuteid olnud. Tuli uurida kirjandust polüetüleeni omaduste ja kasutusalade kohta, õppida isegi niisuguseid polümeeride keemia põhitõdesid, mida praegu teab iga insener, rääkimata keemikust. Keemiatööstuse arengu retrospektiivsel analüüsimisel on mul tulnud tutvuda keemiaajakirjade nende aastakäikudega, mis langevad kokku minu õpinguperioodiga. Juba siis võis täheldada arengutendentsi, mis lõppkokkuvõttes viis polüetüleeni toodangu tonnaaži poolest plastmasside esiritta. Meenutades seda, ei taha ma sugugi teha etteheiteid oma õpetajatele. Ajad olid siis teised ja ka meie peamine informatsiooniallikas — TPI raamatukogu — kiratses siis pisikestes ruumides, kus praegu on endise peahoone söökla ja köök. Ehkki ruumiprobleem raamatukogule ei ole isegi praegu lahendatud, teevad meie tublid raamatukoguhoidjad väga palju rahvusvaheliste kontaktide süvendamiseks ning õppejõudude bibliograafiliste teadmiste pidevaks täiendamiseks. Võib-olla mõne aasta pärast võib õppejõud leida võimaluse iga kord tööle tulles istuda tunnikese enne või pärast loengut raamatukogus ning sirvida uudiskirjandust. Ei ole kahtlust, et see otsekohe kajastuks loengute tasemes.

Kuid asi ei ole siiski mitte ainult informatsiooni hulgas. Oluline on ka meie selekteerimisvõime. Kas me oskame eraldada perspektiivseid probleeme neist, mis mõne aja pärast kaotavad oma tähtsuse. Mille alusel otsustada? Kas võib usaldada oma teadlase intuitsiooni? Kas välismaine eeskuju leiab meil alati kopeerimist? Püüan sellest kirjutada nii, nagu mina aru saan. Kuid kõigepealt tehnilise progressi ja selle prognoosi tähtsusest endast.

Palju kordi on räägitud, et kaasaja majanduslikus võistluses sotsialismi ja kapitalismi vahel otsustavaks teguriks on muutunud tehniline progress.

Alustaksin sm. K. Mazurovi mõttest, mida ta väljendas Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 51. aastapäevale pühendatud koosolekul peetud kõnes: «Kahe sotsiaalse süsteemi vahel maailmaareenil käiva võitluse tähtsaimaks tugialaks on muutunud teaduse ja tehnika revolutsioon. On näha, et kapitalistid pööravad sellele asjaolule suurt tähelepanu. Kulutades üha suuremaid summasid teaduslikeks uuringuteks ja tehnika täiustamiseks,... püüavad USA monopolid igaveseks säilitada niinimetatud tehnoloogilist kuristikku sotsialistliku maade ja USA majanduse vahel. Kuid need lootused on määratud nurjumisele. Meie ühiskondlik kord, tema võimas tööstusbaas, põllumajandus, kultuurirevolutsiooni suursaavutused, teadlaste, inseneride ja tehnikute suurepärase kaadri olemasolu ning tohutud võimalused, mis peituvad sotsialistliku sõprusühenduse maade koostöö mehhanismi täiustamises, loovad sotsialismile teaduse ja tehnika progressiks selliseid soodsaid tingimusi, mida kapitalismil ei saa olla.»

Kui tehnilise progressi probleemid on muutumas poliitilise võitluse üheks olulisemaks sõlmpunktiks, siis peab see loomulikult kajastuma suuremal määral meie instituudi kui tehnilise õppeasutuse poliitkasvatustöö vormides. Tehniline progress kajastub tootmise ökonoomikas ja ühiskonna sotsiaalses struktuuris. Selle progressi kiirenemine kutsub paratamatult esile sotsiaalsete nähtuste muutuse. Võimatu on kvalifitseeritult käsitleda tehnilise progressi probleeme, puudutamata nende sidet sotsiaalsete probleemidega. Arvan, et taoliste seoste käsitlemine võiks olla vanematel kursustel tehtava poliitkasvatustöö üheks tähtsamaks lüliks. Isiklikest kogemustest tean, et vanemate kursuste üliõpilastega kujunevad poliitilised vestlused kõige viljakamateks just tehnilise progressi nähtuste baasil. Loomulikult ei saa siin välja minna kulunud näidetega, arvestamata kuulajaskonna ettevalmistust. Aasta-aastalt suureneb meie üliõpilaste poliitiline silmaring ning erialased teadmised. Üha rohkem tehakse tutvust elektroonikaga, matemaatikaga jne. Kõik see kajastub järgnevate ainete õpetamisel. Igas rühmas tuleks samu probleeme vaadelda erinevates seostes, olenevalt olukorrast. Selles osas sain üks kord üsna vajaliku õppetunni.

(Järgneb.)

Tutvumisreisil mere taga

O. PIKKOV

Augustikuu lõpul viibis A. S. Popovi nimelise Raadiotehnika Teaduslik-tehnilise Ühingu Vabariikliku Nõukogu poolt korraldatud erialase ekskursiooniga Soomes ja Rootsis grupp vabariigi raadiotehnika eriala spetsialiste. Seal tutvuti paljude raadiotehnika-alaste ettevõtetega: külastati nende maade raadio-televisiooni komplekse, arvutuskeskusi, kõrgemaid õppeasutusi, sideettevõtteid ning mõningaid raadioelektroonika profiiliga firmasid ja tehaseid. Meie instituudist võtsid sellest ekskursioonist osa kolm elektrotehnika teaduskonna õppejõudu dotsendid V. Heinrichsen ja E. Schultz raadiotehnika kateedrist ning allakirjutanu tööstuselektroonika kateedrist.

Soomes viibiti viis päeva, peatuti kahes linnas — Helsingis ja Turus. Seejuures külastati Helsingi televisioonikeskust Pasilas, Helsingi telefonikaugejaama, firma «Nokia» raadioelektroonika tehast, Helsingi Tehnikaülikooli Otaniemil ja firma «IBM» Turu arvutuskeskust.

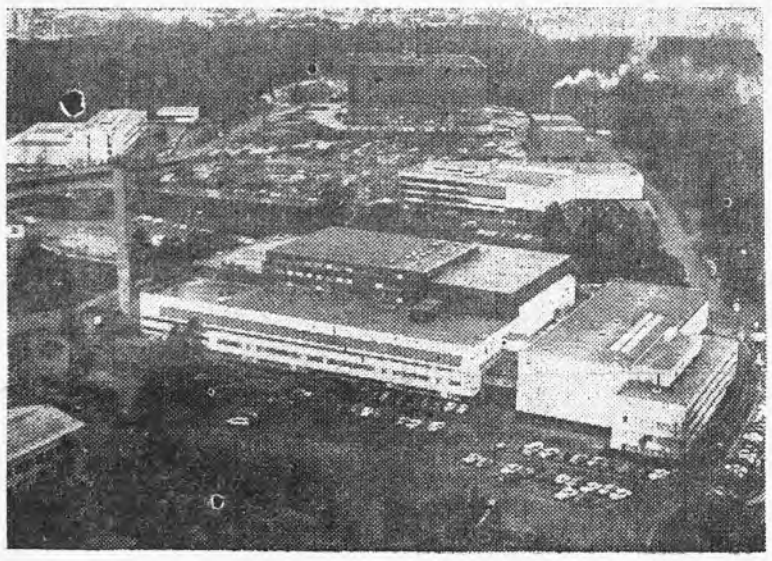

Vaade Helsingi Televisioonikeskusele.

Rootsis viibis ekskursioon samuti viis päeva ja seejuures külastati kaht linna — Göteborgi ja Stokholmi. Tutvuti arvutustehnika seadmete tehasega «Original-Odner» ja Chalmersi Tehnikaülikooliga Göteborgis.

Stokholmis külastati raadiotelekommunikatsiooni torni, tehaseid «Facit», «L. M. Ericsson» ja «ASEA», moodsat automaattelefonikeskjaama Tumba rajoonis ning Stokholmi Kuningliku Tehnikaülikooli rakenduselektroonika kateedrit.

Ekskursiooniprogrammist vabal ajal ning puhkepäevadel tutvuti ka nende linnade vaatamisväärsuste, ajalooliste hoonete ja kultuuriajalooliste mälestusmärkidega.

Et külastatavaid objekte oli palju ja aega napivõitu, siis toimusid mitmed külastused tihtipeale üheaegselt ja grupp jagunes külastatavate objektide vahel diferentseeritult, kitsamate huvialade järele. Arusaadavalt külastasime meie esmajärjekorras kõrgemaid õppeasutusi ja pidime eemale jääma mõnest samaaegselt toimuvast ekskursioonist teistele objektidele. Seepärast kogunes meil suhteliselt rohkem muljeid ja tähelepanekuid just kõrgemate õppeasutuste kohta, milledel põgusalt tahaksingi peatuda.

Kõigepealt tuleb muidugi märkida, et meie külastuste ajal oli kõikjal õppevaheaeg. Seepärast tegeliku õppetööga kõrgemates koolides vahetult polnud võimalik tutvuda. Meid huvitavate õppe-metoodilistele küsimustele oli võimalik saada vastust vaid vestluse korras. Küll aga oli võimalik tutvuda raadioelektroonika erialaste kateedrite laboratooriumide ja nende sisustusega, samuti ka kateedrites toimuva teadusliku uurimistööga ja selle temaatikaga.

Soomes ja Rootsis pööratakse suurt tähelepanu raadioelektroonse profiiliga spetsialistide ettevalmistamisele. Soomes toimub see Helsingi Tehnikaülikoolis ja hiljuti avatud Tampere Tehnikakoolis. Rootsis on raadiotehnika spetsialistide ettevalmistamine koondatud Stokholmi, Göteborgi (Chalmersi) ja Lundi kõrgematesse tehnilistesse õppeasutustesse. Õppekursus on arvestatud reeglina neljaaastasele kestvusele, iga õppeaasta jaguneb kaheks semestriks. Loengute külastamine on vabatahtlik. Täielikke loengukursusi loetakse enamikes esimestel kursustel, üldistavaid loenguid viimastel kursustel. Vanematel kursustel on tunduv osa õppeajast eraldatud väikeste gruppidega läbiviidavatele seminarõppustele. Õppejõudude kinnitust mööda see õppevorm sunnib üliõpilasi aktiivselt töötama kogu õppeaasta vältel ja arendab hästi iseseisva töö kogemusi. Laboratoorsete tööde temaatika sisaldab klassikaliste tööde kõrval suhteliselt palju kateedri teaduslikku uurimistööd peegeldavaid töid. Paistab silma üliõpilaste laialdane kaasatõmbamine teaduslikule tööle, mis väljendab individuaalülesannete, projektide jne. temaatikas.

Kateedrid on oma teadusliku tööga muutunud omapärasteks väikesteks teaduslikeks keskusteks, kus tehakse uurimistöid, töötatakse välja uusi aparaate ja seadmeid ning selle tööga paralleelselt ning selle töö baasil toimub ka õppetöö. Kateedrite teadusliku uurimistöö temaatika on põhiliselt määratud professorite ja teaduslike töötajate teadusliku huvi piirkondadega, samuti ka firmadele lepingute korras teostatavate tööde temaatikaga.

(Järgneb.)

Kongressil kauges Mehhikos

(Algus 2. lk.)

Eriti oluline on selle teguri silmas pidamine allmaaraudtee ehitamisel.

Vajunud hoonete kõrval on Mehhikos ehitisi, mille maasse rajatud vundament on nüüd poolteist meetrit üle maapinna. Näitena sellest on iseseisvuse monument Mexico City peatänaval Paseo de la Reformal, kus asetseb ka vibu pingestava Diana La Cazodora pronkskuju. Tolle kuju kõrget kunsti ja kauget kuulsust tõstab veelgi lõbus lugu sellest, kuidas Kevadlinna moraali eest hoolitsev endise presidendi ülivooruslik maadam lasi samba otsas ihualasti seisvale jahi- ja noorusejumalannale püksikesed jalga voolida. Hiljem siiski otsustati, et too rõivastusese ei sobi ju jumalannale.

Ülirasketele pinnase olukordadele vaatamata püstitavad mehhiklased kõrgeid suurlinna hooneid, milledest kõrgemal on nelikümmend korrust.

Väga meisterlikult on korraldatud allmaaraudtee ehitus. Et vältida pinnase üleskerkimist kaeviku põhjas, peab kaitseseinte kaevamine ja betoonimine toimuma survet tasakaalustava savikõrdi all. Tavaline tunneli ehitus tungraudadega surutava kilbi abil ei ole antud olukorras rakendatav, kuna see ei võimalda jaamade ehitamist. Üks allmaaraudtee liinidest on juba kasutusel. Selle jaamade marmorpõrandatel otsisime asjatult vähimatki ehitusviga.

Rongid liiguvad suruõhuga täidetud kummirehvidel, ilma mürata. Terasrehv on varuks — juhtumiks kui surve kummirehvis langema peaks. Muide, õhusurve rattakummis on alati näha allmaaraudtee keskdispetšeri juhtimispuldis. Kuna paljudel elanikel raskusi on lugemisega, on igal jaamal peale nimetuse ka veel oma iseloomustav tunnusmärk.

Teaduse ja tehnika tase osutus üle ootuste kõrgeks nii ehituses ja selle teoorias kui ka arhitektuuris ja eriti veel ehituse kvaliteedis. Ka USA insenerid tunnistasid, et nad pole näinud sellise tööpuhtuse ja toredusega terratso-põrandaid kui Mehhikos.

Konverentsi istungitehoone oli suur — kõiki 2500 osavõtjat mahutav aula suurepärase akustikaga ja kõigi moodsate seadmetega kongresside pidamiseks. Lisaks veel kümmekond väiksemat lektooriumi eri sektsioonide jaoks, samuti kaasaegne söökla kõigi osavõtjate teenindamiseks.

Kas ka härjavõitlusel käisite?

Ei saanud mahti. Osa meie grupist siiski käis ja pidas vastu kuni kolm ilusat sarvilist — tuline raudnael ja peotäis kidarauda turjas — verest tühjaks jooksis ja kahe hobusega areenilt ära lohistati. Siis tulid tulema, kuigi kavas oli seitse härga.

Ratsaniku hobusel on silmad seotud ja kere kaitstud paksude patjadega, kust härja sarv läbi ei kääni. Seega jääb nüüd ära kurb vaatepilt lõhki rebitud sisikonnaga hobusest.

Mehhikost kõneldakse kui eksootilisest maast? Kas see tundus ka Teile sellisena?

Kuivõrd maa on eksootiline, oleneb esijoones ilmastikust. Mehhiko pealinn on 2,2 km kõrgusel üle merepinna ja selle ilmastik vastab meie südasuvele. Vihma on siiski enam. Palmid kasvavad ainult parkides ja mitte kuigi lopsakalt. Aedades kasvab palju agaavi, millest aetakse mingit vägijooki.

Mehhiko madalamatel aladel valitseb aga troopika olukord. Meie neli turisti, kes käisid Meridas imetlemas Jukatani maiade ehituste varemeid, olid õnnelikud, kui sealsest rammestavast saunaleilist veel elusalt tagasi said.

Sombreerodemaa elanike suhtumine külalistesse oli kõikjal sõbralik ja abivalmis. Suureks tuluallikaks Igavese Kevade Linnale — La Ciudad de la Eterna Primavera — on turistid, esijoones USA-st. Odavamaid toite on banaanid. Poisipõngerjad on eriti tänulikud meie müntide ja kirjamarkide eest.

Teadagi on Mehhiko kapitalismimaa, suure erinevusega rikka ja vaese vahel. Hotellitoa uksel Vaikse Ookeani kuurortlinnas Acapulcos, mida külastasime konverentsile järgneva ekskursiooni ajal, oli administraatori juhis: «Palun instrueerida oma teenijaid, et nemad ei kasutaks hotelli supelbasseini.»

RAJA TAGANT

Soomes avas uksed kaks uut õppeasutust.

Esimesed üliõpilased võttis vastu Joensuu Ülikool.

Tegevust alustas ka Lappeenranna Tehnikaülikool. Kõrgema õppeasutuse avamist selles linnas taotles kohalik elanikkond juba poolsada aastat.

* * *

Magdeburgi Tehnikaülikoolis tegi õpingutega algust 927 uut üliõpilast.

MEHED-LAULUHUVILISED!

Uut lauluaastat alustades kutsub TPI Akadeemiline Meeskoor teid kandideerima koori koosseisu.

TPI AM on meie õppeasutuse suurim isetegevuskollektiiv. Edu juubelilaulupeo võistulaulmisel ja vastutusrikkad esinemised väljaspool vabariiki lubavad kinnitada, et koor on üks paremaid selletaoliste hulgas.

Oma esmaseks püüdluseks loeb TPI AM laulurõõmu pakkumist TPI üliõpilastele. Laulmise kõrval on kooril muidki kaalukaid ettevõtmisi: valminud on Mustamäe lossi taastamise projektdokumentatsioon, palju tööd nõuab rahvusvahelise üliõpilaskooride konkursfestivali organiseerimine. Taolised üritused pakuvad igale kooriliikmele võimetekohast ühiskondlikku tegevust. Viie lauluaasta kestel omandatud kogemused ja oskused suhtlemises inimeste ja kollektiiviga on abiks tulevases inseneritöös.

Kooris laulab palju TPI lõpetanuid, mis lisab kaalu koori kasvatuslikule osale.

Nii siis võib lugeda kasulikuks nii teile kui koorile, kui võtate osa meie tegevusest. Koorile sellepärast, et koosseis peab olema järjepidev — oleme üliõpilaskollektiiv, kust õppeasutuse lõpetamise järel tuleb paljudel lahkuda.

Tänavu on kavatsuseks koori liikmekandidaatideks vastu võtta vähemalt 50 tudengit. See arv võiks olla suuremgi, aga jäägu ta reaalsuse pinnale. Eelmistel aastatel on soovijate arv 30—40 piirdunud. Tulgu tänavu häält proovima iga mees, kes viisi peab. Ja ärge kartke! Paremini kui te ise otsustab teie laululiste võimete üle koori dirigent. Võtke kaasa kogu õpperühma meespere, lisaks veel toanaabrid ühiselamust ja tulge abimeesteks «joru ajama». Meid leiate TPI aulas igal esmaspäeval ja neljapäeval kell 19.30 + 15 min.

KOORI JUHATUS

kohad meie võimlejate saagiks: Aili Sarik ja Kustas Aru kuulutati sõpruskohtumise absoluutseteks võitjateks.

Külalisvõistlejaist jättis hea mulje hoogsa esinemislaadiga võimleja Karl-Heinz Klinger. Kuni viimase võistlusalani juhtis ta võistlust, kuid ootamatu ebaõnnestumine kangiharjutustes jättis ta teiseks.

Võistluse tähtsamaks kordaminekuks tuleb lugeda aga kevadel Karl-Marx-Stadtis sõlmitud sõprussidemete edasist süvenemist. Viimast kinnitas veenvalt võistluspäeva lõpul toimunud tujukõllane sõprusõhtu mõlema sõsarõppeasutuse üliõpilaste, rektoraadi esindajate ja õppejõudude osavõtul.

TEHNILISED TULEMUSED

Naised: 1. Aili Sarik (TPI) 36,70 p., 2. Renate Sander (K-M-St. TÜ) 35,40 p., 3. Ursula Seeber (K-M-St. TÜ) 35,10 p.

Mehed: 1. Kustas Aru (TPI) 54,35 p., 2. Karl-Heinz Klinger (K-M-St. TÜ) 54,25 p., 3. Vladimir Masterov (TPI) 51,55 p.

Naiskonnad: 1. TPI — 140,20 p., 2. K-M-St. TÜ — 136,80 p.

Meeskonnad: 1. TPI — 210,10 p., 2. K-M-St. TÜ — 203,2 p.

Üldkokkuvõttes: 1. TPI — 350,30 p., 2. K-M-St. TÜ — 340 p.

V. BAZANOV

KODUSEINAD AITASID

Tallinna vastukülaskäigule saabunud Karl-Marx-Stadti TÜ võimlejad võistlesid kolmapäeval meie instituudi võimlejatega.

Seekordne kohtumine toimus tallinlaste edu tähe all. Nii naiskui ka meeskond andsid oma parima ja kindlustasid lõppkokkuvõttes TPI-le 10-punktilise edumaaga üldvõidu. Ka individuaalarvestuses langesid esi-

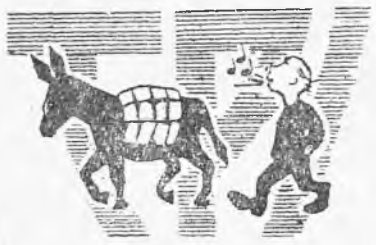

Kus reisis matkasell?

Läbi seegi suvi ja otsas puhkus. Jälle on meie suurkooli rahval käes kibekiire tööaeg. Esimesed septembripäevad kulusid muidugi rohkem töömeeleolusse sisseelamisele ära, aga nüüd võib loengutel kuulda vaid nohinat ja paberikrabinat — teadusepõllul käib sügiskünd. Vabadel hetkedel aga jookseb jutt ikka enamasti tagasi suvepäevadesse. Ja küllap kõigil on, mida meenutada.

Ka meie matkajatele oli möödunud suvi tegevusest tulvil. Kuhu küll kõikjale meie käigud ei ulatunud! Pikematest matkadest võiks nimetada järgmisi: paatidel Karjala jõgedel-järvedel, jalgsi Baikali ümbruse mäeades ja Kaukaasia orgudes-mäekurudel, paatidel Leedus-Lätis, jalgratastel ümber Peipsi ja Pihkva järve. Meie pisike Eestimaa rännati igal viisil risti-põiki läbi. Mõned südikamad ja ettevõtlikumad käisid «Autostopi» abiga Karpaatiat uurimas, Moldaavias viinamarjul ja Mustas meres suplemas. Tore matkasuvi oli!

Suvistest retkedest jäid järele loendamatud muljed ja kaasatoodud asitõendid-suveniirid.

Tähelepanu! Ärge unustage nende matkade kohta vormistatud matkalehti hiljemalt oktoobrikuu lõpuks TPI Spordiklubisse (Akadeemia tee 7—155) või ühiselamusse nr. 3 tuppa 314 ära tuua. Siis saame neid arvestada TPI matkavõistluse individuaal- ja rühmadevahelises arvestuses, samuti tugevdavad need TPI matkajate positsiooni vabariikliku matkavõistluse arvestuses. Kategooriamatkadest osavõtnud aga toogu kindlasti kaasa tõendid matka sooritamise kohta, et saaksime neile spordijärgud vormistada.

Kust saada matkalehti ja kuidas neid vormistada? Kui astute juulelt sisse eelpool antud aadressidel, lahenevad need küsimused imelihtsalt. Täpsemat informatsiooni matkamise ja TPI Matkaklubi tegevuse kohta saab TPI Spordiklubis igal kolmapäeval kella 17.00—18.00.

Kindlasti leidub verivärskete, aga ka «vanade» tudengite hulgas palju neid, kellel juba matkamisest maitse suus või kes tahavad matkarajal esimesi samme teha. Asuge aga julgelt kaasa lööma meie TPI Matkaklubi üritustes. Selleks käige läbi TPI Spordiklubist või ühiselamu nr. 3 toast 314. kus pange kirja andmed nii oma varasema matkaalase ettevalmistuse kohta kui ka soovid tulevaste rännumarsruutide ja -viiside kohta. Siis saame teid talvel meie matkaellu kaasa tõmmata, kevadeks-suveks aga võime varakult kaugmatkagrupid komplekteerida. Julget pealehakkamist!

Kui matkafotod on hästi välja kukkunud, võite nendega konkureerida meie matkafotode konkursil. Selleks tuleb fotod esitada suurusega vähemalt 13×18 cm hiljemalt 30. novembriks TPI Spordiklubisse. Kolme parema foto autorit premeeritakse, õnnestunud fotod pannakse välja meie fotolehele.

10. septembri seisuga on TPI matkavõistluses olukord järgmine:

Individuaalarvestuses

1.	Aleksander Kilk	elektrimasinate kateeder	44 p.
2.	Malle Elvet	TR-71	33 p.
3.	Eero Tõniste	LM-101	28 p.
4.	Marje Toom	TR-71	26 p.
5.	Mart Kipper	LM-101	25.p.
6.	Ülo Mandre	TPI Spordiklubi	24 p.

Õpperühmade arvestuses

1.	LM-101	169 p.
2.	TR-71	135 p.
3.	LA-92	78 p.

Oppejõudude ja teenistujate kollektiivid

1.	TPI Spordiklubi	37 p.
2.	Automaatika kateeder	36 p.
3.	Tööstuselektroonika kateeder	23 p.

TPI Matkaklubi juhatus

Tere tulemast!

Möödas on elamusterikas üliõpilassuvi. Kes veetis selle ehitusmalevlaste töökas peres, kes praktikal, kes nautis selle suve suurepäraseid ilmu muidu puhates. Igatahes usun, et kõigil teil möödus õppevaheaeg hästi ja lõbusalt.

Nüüd seisab ees kaks semestrit loenguid, harjutustunde ja tööd laboratooriumides. Tulevad kursusetööd ja projektid, tööpäevad kipuvad vägisi üle südaöö minema ning seetõttu oodatakse pikisilmi nädalalõppu, et vähegi hinge tagasi tõmmata.

Kuidas aga veeta nädalalõppu? Võib minna teatrisse, peosaali, restorani, kuid toredaid ja asjalikke laupäevaõhtuid võite veeta ka «Piko» klubis. Alates sellest laupäevast kutsub Teid jälle külla meie üliõpilaskohvik-klubi, kus kohvitassi ja soovi korral ka klaasikese taga võime vestelda, kohtuda huvitavate ja paljunäinud inimestega ning loomulikult ka tantsida.

Kuna «Piko» on üliõpilaste kohvik, siis ka kõik üritused valmistavad ette ja viivad läbi tudengid ise kohvik-klubi nõukogu eestvedamisel. Viimastel aastatel kipuvad klubi nõukogu read vägisi hõredaks jääma, ometi ei tohiks meie arvukas tudengite peres hakkajatest tüdrukutest ja poistest puudust tulla. Seepärast soovitan kõigil asjast huvitatuil, eriti aga esimeste kursuste tudengitel, klubi hooaja avaõhtul teatada oma vaimsest ja füüsilisest valmisolekust klubi nõukogule või siis hiljem astuda läbi komsomolikomiteest.

«Piko» klubi ruume kasutatakse ka selleks, et läbi viia selliseid esimesel kursusel korraldatavaid traditsioonilisi õhtuid nagu on «rebaseks» löömine ja teklite kättesaamine teisel semestril. Siinkohal tahaks kõigile, kes kavatsevad sel puhul kasutada «Piko» ruume, meelde tuletada seda, et eelnevalt tuleb kokku leppida klubi nõukoguga ja vähemalt kolm päeva enne üritust sellest teatada ka kohviku puhvetipidajale. Klubi ruum reserveeritakse teile juhul, kui üritusest osavõtjaid on vähemalt 60. Selliste ürituste läbiviimine on võimalik kõigil nädalapäevadel, välja arvatud laupäeval ja esmaspäeval. Korraldajad pidagu meeles ka seda, et õhtu tuleb lõpetada sellise arvestusega, et kella 23-ks oleks kõik külalised lahkunud ja ruum täielikult korda tehtud. Vastasel juhul võib teil tulla pahandusi ja teine kord teile ruume enam ei võimaldata. Seniks head peotuju!

Jäädme ootama teid kõiki, lugupeetud tudengid, meie kohvik-klubi selle õppeaasta suurele avaballile **20. septembril algusega kell 19.** *Tantsuks mängib teile paljudele vana tuttav «Pikos», TPI populaarne ansambel «Retakord».*

JAAN RÄÄBIS,
«Piko» president

Kammerkoori neljas lauluaasta

Sel sügisel alustas oma neljandat lauluaastat TPI kammerkoor. Laiemale üldsusele on see nimi seni veel vähe tuntud — esimene suurem ülesastumine oli ju alles 1969. a. 1. juunil «Estonia» kontserdisaalis koos TPI akadeemilise nais- ja meeskooriga. See-eest on aga üsna mitu korda lauldud väiksemaarvulisele publikule. On kujunenud traditsiooniks anda detsembris kontsert Ajaloomuuseumis, endises Suurgildi hoone suurepärase akustikaga saalis, mis kunagi oli vana Tallinna põhiliseks kontserdisaaliks. Meie laul on kõlanud veel Harku mõisa saalis ja Kadrioru lossis, oleme laulnud endises krahv Ungern-Sternbergi lossi saalis Kohtu tänaval ning proovinud Kiek in de Köki vanade müüride imepärast mõju laulule ja lauljatele. Instituudipere on meid kuulnud aktustel TPI aulas ja «Estonia» kontserdisaalis. Nagu näete, meeldib meile laulda vanades ruumides — on ju meie lauludestki suur osa pärit keskajast. Seda traditsiooni tahame jätkata ka edaspidi, kuna vana Tallinn pakub selleks suurepäraseid võimalusi. Vanade laulude kõrval laulame meeleldi eesti rahvalaulude seadeid ja proovime jõudu moodsa helikeelega teoste kallal.

Uuel lauluaastal ootame oma ridadesse ka uusi lauljaid. Lauljatelt ei nõuta professionaalseid võimeid, küll aga tõsist armastust laulu ja laulmise vastu. Kes on huvitatud meie tööst ja leiab võimaluse mõned tunnid nädalas laulmisele pühendada, tulgu proovile juba järgmisel kolmapäeval. Meie harjutused toimuvad igal kolmapäeval algusega kell 17.15 Lenini pst. 13 TPI ametiühingu klubi ruumides.

KÄISIME KÜLAS

Helsingi Tehnikaülikooli ja TPI kinoklubide vahelised sidemed on kestnud juba mõnda aastat. 1967. a. kevadisele soomlaste külaskäigule vastati tänavu aprillis. Mais olid soomlased TPI-s, hiljuti aga naasisid viiepäevaselt reisilt TPI kinoklubi uus president Jüri Lamp, šeff-konsultant Georgi Golst, kassiir Marika Tuulsemäe, šeff-kino direktor Aino Pihlamägi ja TPI-s, hiljuti aga naasisid viisekretär Ahto Vellamaa.

Nagu reisimehed mainisid, oli vastuvõtt olnud lahke ja reisimuljeid rikkalikult. Eriti huvitavad olnud Lahti linn oma heledatoonilise üldpildi ja uue arhitektuuriga, Helsingi modernne eeslinn Tapiola ja Tehnikaülikooli moodne kompleks. Helsingis viibiti mitmete huvitavate filmide läbivaatusel, tutvuti Soome Filmiarhiiviga, peeti maha ümmarguse laua konverents.

Nagu kinoklubi president J. Lamp kõneles, oli külaskäik kasulik ja andis võimaluse vahetult tutvuda soome kinoklubide töövormidega. Positiivne on soomlaste töös see, et nendel on suurem filmide valik ning rohkem filmiajaloole pühendatud filme. Negatiivne aga see, et uusi filme klubidele ei anta ning kohtumised loominguliste töötajatega on küllaltki haruldased. Kontaktide süvendamise eesmärgil esitati soomlastele küllakutse 1970. a. kevadeks.

O. T.

TÄHELEPANU, ORIENTEERUMISHUVILISED!

TPI Spordiklubi juures jätkab tegevust orienteerujate treeninggrupp. Kui tahad meie tegevusest osa võtta, astu juba lähematel päevadel sisse TPI Spordiklubisse. Ühistreeningud algavad oktoobrikuu esimestel päevadel.

TPI ORIENTEERUMISSEKTSIOONI JUHATUS

LOENG «KAASAEGSEST RAHVUSVAHELISEST OLUKORRAST.»

Septembri lõpul või oktoobri algul esineb TPI kollektiivile loenguga «Kaasaegsest rahvusvahelisest olukorrast» Eesti Televisiooni ja Raadio väliskommentaator sm. Vambola Põder. Küsimused palume tuua Ühiskonnateaduste kabinetti (A3—210) või komsomolikomiteesse. Loengu täpne aeg teatatakse hiljem.

Ühiskonnateaduste kateedrid

I KURSUSE RÜHMAKOMSORG JA TEMA ASETÄITJA

Teile esitatavatest nõuetest ja õigustest, TPI üliõpilaste psühholoogilisest «atmosfäärist» ja palju muud õpetlikku saate teada 4. ja 5. oktoobril TPI Klooga spordibaasis ELKNÜ TPI Komitee poolt korraldataval seminaril. Täpsem informatsioon ja osavõtjate registreerimine ELKNÜ TPI Komitees (A-V-413), kuni 27. septembrini. Teie osavõtt kasulik rühmale ja teile endile!

ELKNÜ TPI KOMITEE

Vast. toimetaja V. KALPUS

Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института газеты «Таллинский политехник».

Hind 2 kop.

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk tn. 40/42.

Tellimise nr. 2790

MB-08923